

Med tanke på tiden

Min mand har lige fået nyt armbåndsur, et såkaldt 'One-dollar Watch'. Det var et af de første armbåndsure i verden. Produceret i forbindelse med den industrielle revolution i slutningen af det 18. århundrede og solgt til menigmand for en dollar. Før den industrielle revolution spillede tiden ikke på samme måde en rolle – men med industrialiseringen blev det nødvendigt at enhver, blot med et blik på sin arm, kunne justere sig efter tiden. Tid blev vigtigt. Man skulle møde til tiden, nå en række arbejdsopgaver inden for tiden og gå hjem til tiden.

Med urets omfavnelser af håndleddet skete noget. Tid blev på en måde disciplinerende og er det vel fortsat. Ja, man kan måske ligefrem sige, at tid er blevet en diktator for det moderne menneske, der altid har travlt og ofte oplever sig 'bagefter'.

I sygeplejens mange rum er tid også blevet disciplinerende. Der fastsættes minutter og sekunder for omsorgsydelser, patientforløb afgrænses af tidsmæssige rammer og man kan opleve døgnrytmetidens disciplinering, når nattevagten f.eks. slutter vagten med at måle patienternes værdier, for at dagvagterne 'kan nå det hele'.

Den disciplinerende tid har afsætt i en forståelse af tid, som noget der 'går'. Tiden går – eller løber – fra os, og vi må skynde os, hvis vi skal følge med. For den tid der er gået, kommer aldrig tilbage. Vi drives af sted af tidens tyveri. Tiden stjæler vores tid!

Men er tid egentlig sådan? Ejer tiden os på den måde? Eller, som den Italienske fysiker Carlo Rovelli spørger i indledningen til bogen: Tidens orden. "Er det os der eksisterer i tiden, eller tiden, der eksisterer i os?" Og, vil jeg videre spørge, hvem eller hvad sætter egentlig rammer og begrænsninger for tiden?

I Karen Blixens vidunderlige bog om 'Den afrikanske farm' beskriver hun en tidsforståelse, som hun fandt hos det stolte Masai-folk. For Masaierne går tiden ikke – den kommer! Tiden strømmer konstant imod dem, som en evig gave. Og alt der ér og betyder noget er *nu*. Dette *nu* er gaven.

I mit liv, kan jeg komme i tanke om mange øjeblikke, hvor tidens lineære strøm forsvinder og alt der er, er *nu*. I sådanne øjeblikke findes tidens tyveri ikke. I sådanne øjeblikke strømmer evighedsfølelse ind. Der er fylde i de øjeblikke. Ja, det er de øjeblikke, hvor jeg lever allermost. Det kan være ganske lidt, som den sommer, hvor jeg sad på en havestol blandt vilde blomster og fulgte en humlebis kamp for at flyve med ryggen fuld af pollen. Men det kan også være ganske meget, som at stå som sygeplejerske ved et døende menneskes sidste åndedrag. I de øjeblikke handler det ikke om tid som varighed. Da handler det om, hvad der foregår inde i tiden. Da handler det om at være dér, lige nu, inde i tiden og om at tage imod.

I sådanne øjeblikke findes opstand og modstandskraft mod tidens tyveri. I sådanne øjeblikke får tiden evigheds klang og fylde.

Til eftertanke; En strofe fra sangen: 'Et øjeblik en evighed' af Arne Andreasen

Den bedste tid er lige her

Blomstrende, brusende, levende

Et øjeblik – en evighed

Træerne blomstrer igen

Et vers til meditation fra Salme 31, vers 15 i Bibelen:

Mine tider er i din Hånd.

Af Sine Maria Herholdt-Lomholdt, Sygeplejerske, ph.d og cand.pæd

¹ Citatet er fra forordet i: Rovelli, Carlo (2020): Tidens orden. Gyldendals forlag.